

Geen toestemming voor testament curandus

Gewoonlijk mogen mensen binnen de grenzen van de wet zelf bepalen wat er met hun erfenis gebeurt. Dat wordt testeervrijheid genoemd. Voor een persoon die vanwege een geestelijke stoornis onder curatele staat, ligt dat anders. Hij kan slechts met toestemming van de kantonrechter een testament maken.

Degene die onder curatele staat wordt curandus genoemd. De persoon die zijn zaken regelt wordt curator genoemd. De kantonrechter houdt toezicht op de werkzaamheden van de curator.

Onlangs is er een uitspraak gedaan waarbij de gevraagde toestemming om een testament te mogen maken niet werd verleend. Het volgende was aan de hand.

Een man is lang geleden wegens een geestelijke stoornis onder curatele gesteld. Zijn geestelijke stoornis is het gevolg van zuurstofgebrek bij de geboorte. Daardoor functioneert een groot deel van zijn hersenen niet, kan hij niet praten en functioneert hij op het niveau van een 3-jarige.

Sinds jaar en dag is één van zijn broers curator en regelt hij de zaken voor zijn broer. De curator zag dat hij en zijn vrouw de enige waren die bij de curandus op bezoek kwamen. De andere broers en zussen bezochten hem niet. Evenmin werd er door hen naar de curandus geïnformeerd. Zelfs een kaart voor de verjaardag van de curandus kon er niet af. Wel werd er door hen af en toe naar het geld van de curandus geïnformeerd, zo meldde de curator aan de kantonrechter. De curator vroeg de kantonrechter of het mogelijk was een machtiging te krijgen om een testament te maken voor zijn broer, waarbij de overige broers en zussen, gelet op hun jarenlange desinteresse, niet in het testament zouden worden opgenomen. Hij vroeg ook, zo dit mogelijk zou zijn, hem de machtiging te verstrekken.

De kantonrechter overwoog dat degene die wegens een geestelijke stoornis onder curatele staat, slechts met toestemming van de kantonrechter een testament zou kunnen maken. De kantonrechter kan die toestemming slechts verlenen als hij zich ervan heeft overtuigd dat de geestelijke stoornis niet verhindert dat de curandus de gevolgen van het beoogde testament overziet. De kantonrechter was van oordeel dat de bestaande geestelijke stoornis in dit geval volstrekt verhindert dat de curandus de gevolgen overziet. Dat enkele feit maakte al dat de kantonrechter de toestemming tot testen niet mocht verlenen. De kantonrechter meldde daarbij voorts dat hij slechts één belang ter behartiging heeft en dat is het belang van de curandus.

Het enige dat de kantonrechter verder nog kon doen was het wijzen van de curator op de mogelijkheid een vergoeding te vragen voor zijn werkzaamheden. Dat had hij vrijwel nog nooit gedaan.

Men kan zich afvragen of deze uitspraak recht doet aan de situatie. Daarop zijn verschillende visies mogelijk. Aan de ene kant is het aannemelijk dat de curandus zijn broers en zusters die slechts in zijn geld geïnteresseerd waren zou willen onterven. Daar staat tegenover dat uit de uitspraak niet blijkt dat de broers en zusters zijn gehoord, zodat hun versie van het verhaal mogelijk niet is meegenomen. Bovendien gaat het ook niet om de curator of de broers en zusters. Het gaat om de curandus zelf. Wat hij wil is het uitgangspunt, maar nu dat niet kon worden vastgesteld, had de kantonrechter ook geen mogelijkheid om toestemming te geven.

Schipper en Lof Advocaten
mr. M.J.P. Schipper

schipper & lof
advocaten